

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра статистики та економічного аналізу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
 Анатолій ДІБРОВА

“ 28 ” 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри статистики
та економічного аналізу
Протокол № 1 від “ 20 ” 08 2024 р.
Завідувач кафедри
 Андрій МУЗИЧЕНКО

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Фінанси і кредит»

 Лариса ОЛІЙНИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Статистика

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Корпоративні фінанси»

Факультет економічний

Розробник: доцент кафедри статистики та економічного аналізу, кандидат економічних наук, доцент Симоненко О.І.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Статистика

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	«Корпоративні фінанси»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	4	
Курсова робота		
Форма контролю	залік / екзамен/курсова робота	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1, 2	
Семестр	2, 3	
Лекційні заняття	75 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	75 год.	год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	30 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6/4 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Статистика» є формування базових знань студентів, зокрема опанування ними професійних знань і практичних навичок з методики і форм, видів і способів проведення статистичного спостереження сільськогосподарського виробництва, розробки та аналізу статистичних даних з урахуванням особливостей даної галузі народного господарства та сьогодишнього стану її розвитку, прищеплення бажання

оволодівати новими спеціальними знаннями, сприяння формуванню економічного мислення адаптованого до вимог ринкової економіки.

Завдання навчальної дисципліни, що мають бути вирішеними у процесі її вивчення:

- розуміння завдань, які поставлені перед Державною службою статистики України в сучасних реаліях;
- засвоєння теоретичних положень та опанування практичних навичок щодо застосування статистичних методів аналізу масових соціально-економічних явищ та процесів;
- набуття навичок узагальнення результатів статистичного аналізу та розробки відповідних управлінських рішень;
- забезпечення здатності студентів після вивчення курсу статистики успішно оволодівати знаннями зі спеціальних дисциплін згідно навчального плану, обґрунтування шляхів інтенсивного і екологічно безпечного розвитку підприємств;
- набуття навичок узагальнення результатів статистичного аналізу та розробки відповідних управлінських рішень у фінансовій діяльності підприємств.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК 6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 11. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР 25. Знати і вміти застосовувати методи та інструменти ідентифікації та розв'язання проблем в сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. <u>Етапи статистичного спостереження та методи аналізу закономірностей розподілу</u>														
Тема 1. Методологічні засади статистики	1	1	1		-	-		-	-	-	-	-	-	
Тема 2. Статистичне спостереження	1	4	2		2			-	-	-	-	-	-	
Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Статистичні таблиці	2,3	6	2	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	
Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники	4,5	10	4	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	
Тема 5. Аналіз рядів розподілу	6,7	10	4	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	
Тема 6. Аналіз концентрації,	8	3	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	

диференціації та подібності розподілів													
Тема 7. Вибірковий метод	9	9	4	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 1		43	19		19	-	5	-	-	-	-	-	-
Змістовний модуль 2. <u>Методи аналізу статистичних даних</u>													
Тема 8. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	10,11	19	8	-	8	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Аналіз інтенсивності динаміки	12	14	6	-	6	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Аналіз тенденцій розвитку та коливань	13	10	4	-	4	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Індексний аналіз	14, 15	14	6	-	6	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Статистичні графіки	15	5	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2		62	26	-	26	-	10	-	-	-	-	-	-
Змістовний модуль 3. <u>Статистика сільського господарства</u>													
Тема 13. Статистика рослинництва		17	7	-	7	-	3	-	-	-	-	-	-
13.1.Статистика посівних площ	1	3	1	-	2	-		-	-	-	-	-	-
13.2.Статистика валового збору і врожайності сільськогосподарських культур	2	4	2	-	2	-		-	-	-	-	-	-
13.3.Статистика багаторічних насаджень	3	4	2	-	2	-		-	-	-	-	-	-
13.4.Статистика агротехніки	4	3	2	-	1	-		-	-	-	-	-	-
Тема 14. Статистика тваринництва		15	6	-	6	-	3	-	-	-	-	-	-
14.1 Статистика кількості та складу сільськогосподарських тварин	5	4	2	-	2	-		-	-	-	-	-	-
14.2 Показники руху і відтворення тварин	6	4	2	-	2	-		-	-	-	-	-	-
14.3 Показники продукції тваринництва	7	4	2	-	2	-		-	-	-	-	-	-
Тема 15. Статистика виробничих ресурсів та ефективності виробництва		18	7	-	7		4	-	-	-	-	-	-

15.1 Показники статистики капітальних вкладень	7,8	2	1		1	-		-	-	-	-	-	-
15.2 Статистичний аналіз ефективності використання енергетичних ресурсів у с.г. виробництві	8	4	2		2	-		-	-	-	-	-	-
15.3 Статистичний аналіз продуктивності праці в аграрних підприємствах	9	4	2		2			-	-	-	-	-	-
15.4 Статистичний аналіз структури собівартості вирощування сільськогосподарських культур в аграрному підприємстві	10	4	2		2			-	-	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 3	50	20	-	20	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Змістовний модуль 4. <u>Основи фінансової статистики</u>													
Тема 16. Теоретичні основи фінансової статистики	11	5	2	-	2		1	-	-	-	-	-	-
Тема 17. Статистика державних фінансів	12	5	2		2	-	1	-	-	-	-	-	-
Тема 18. Статистика кредиту	13	5	2		2	-	1	-	-	-	-	-	-
Тема 19. Статистика грошового обігу	14	5	2		2	-	1	-	-	-	-	-	-
Тема 20. Статистика страхування	15	5	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 4	25	10	-	10	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	180	75		75	-	30	-	-	-	-	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 2. Статистичне спостереження	2
1	Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Статистичні таблиці	3
2	Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники	5
3.	Тема 5. Аналіз рядів розподілу	5
5.	Тема 7. Вибірковий метод	4
6.	Тема 8. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	8
7.	Тема 9. Аналіз інтенсивності динаміки	6
8.	Тема 10. Аналіз тенденцій розвитку та коливань	4

9.	Тема 11. Індексний аналіз	6
	Тема 12. Статистичні графіки	2
10.	Тема 13. Статистика рослинництва	7
11.	13.1.Статистика посівних площ	2
12.	13.2.Статистика валового збору і врожайності сільськогосподарських культур	2
13.	13.3.Статистика багаторічних насаджень	2
14.	13.4.Статистика агротехніки	1
15.	Тема 14. Статистика тваринництва	6
16.	14.1Статистика кількості та складу сільськогосподарських тварин	2
17.	14.2 Показники руху і відтворення тварин	2
18.	14.3 Показники продукції тваринництва	2
20.	Тема 15. Статистика виробничих ресурсів та ефективності виробництва	7
21.	15.1 Показники статистики капітальних вкладень	1
22.	15.2 Статистичний аналіз ефективності використання енергетичних ресурсів у с.г. виробництві	2
	15.3 Статистичний аналіз продуктивності праці в аграрних підприємствах	2
	15.4 Статистичний аналіз структури собівартості вирощування сільськогосподарських культур в аграрному підприємстві	2
23.	Тема 16. Теоретичні основи фінансової статистики	2
24.	Тема 17. Статистика державних фінансів	2
25.	Тема 18. Статистика кредиту	2
26.	Тема 19. Статистика грошового обігу	2
27.	Тема 20. Статистика страхування	2
	Разом	75

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Статистичні таблиці	1
2.	Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники	1
3.	Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники	1
4.	Тема 5. Аналіз рядів розподілу	1
5.	Тема 6. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів	1

6.	Тема 7. Вибірковий метод	1
7.	Тема 8. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	3
8.	Тема 9. Аналіз інтенсивності динаміки	2
9.	Тема 10. Аналіз тенденцій розвитку та коливань	2
10.	Тема 11. Індексний аналіз	2
11.	Тема 12. Статистичні графіки	1
12.	Тема 13. Статистика рослинництва	3
13.	Тема 14 Статистика тваринництва.	3
14.	Тема 15 Статистика виробничих ресурсів та ефективності виробництва	4
15.	Тема 16. Теоретичні основи фінансової статистики	1
16.	Тема 17. Статистика державних фінансів	1
17.	Тема 18. Статистика кредиту	1
18.	Тема 19. Статистика грошового обігу	1
19.	Тема 20. Статистика страхування	1
	Разом	30

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- залік;
- модульні тести;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних та самостійних робіт;
- захист курсової роботи і навчальної практики.

6. Методи навчання:

- словесний метод : лекція, дискусія, співбесіда тощо;
- практичний метод: практичні і самостійні заняття;
- наочний метод : метод ілюстрацій, метод демонстрацій;
- робота з навчально-методичною літературою : конспектування, тезування, оформлення до захисту курсової роботи, складання звіту з навчальної практики;
- відеометод : дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані;

- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- залік;
- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт і самостійних робіт;
- захист курсової роботи і звіту з навчальної практики;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» затверджено Вченою радою НУБіП України 22.12.2023 протокол № 6.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України URL eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2008>);
- конспекти лекцій та їх презентації URL <https://nubip.edu.ua/structure/library> (в електронному вигляді);

- Симоненко О.І. «Статистика» : навчальні вказівки до вивчення дисципліни для студентів ОС “Бакалавр” економічних спеціальностей. Київ: ЦП "Компринт", 2019. 89 с.
- Симоненко О.І. Методичні вказівки для підготовки курсової роботи із дисципліни Статистика для студентів ОС "Бакалавр" зі спеціальності "Фінанси, банківська справа та страхування". Київ : ЦП "Компринт", 2020. 68 с.
- Симоненко О.І. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок » освітньої програми «Корпоративні фінанси». Київ: ЦП Компринт, 2024. 84 с.
- Симоненко О.І. Методичні вказівки до виконання навчальної практики з дисципліни «Статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Корпоративні фінанси» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Київ. ЦП «КОМПРИНТ», 2024.12 с.
- Симоненко О.І. Методичні вказівки до написання курсової роботи зі «Статистики» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Корпоративні фінанси» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Київ. ЦП «КОМПРИНТ», 2024. 58 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Галицька Е. В. Фінансова статистика : навч. посіб. Київ : Кондор, 2020. 440 с.
2. Гетало А.В., Борух В.О. Економічна статистика: навч. посіб. Київ : ТОВ УВПУ Екс Об. 2019. 214 с
3. Гончарук А.Г. Основи статистики: навч. посіб. Київ : ТОВ Центр учбової літератури. 2019.148 с.
4. Горошанська О.О. Статистика: практикум. Харків : ХДУХТ. 2018. 133 с
5. Економічна статистика: навч. посіб. / за заг. ред. Р. М. Моторіна Р. М. Київ : КНЕУ, 2021.178 с.

6. Заєць С. В., Томіленко В. М. Статистика – Statistics: підручник. Ірпінь: НУ ДПС України. 2019. 512 с.
7. Ковтун Н. В., Галицька Е. В., Примерова О. К. Фінансова статистика: підручник. Київ : Київський університет . 2018. 624 с.
8. Мазуренко В.П. Статистика: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Київ: Київський університет. 2021. 315с.
9. Мальчик М. В. Фінансова статистика: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури. 2019. 184 с.
10. Підгорний А. З., Милашко О.Г. Міжнародна статистика : навч. посіб. Одеса : ОНЕУ. 2018. 160 с.
11. Рябикіна Н. І., . Рябикіна К. Г. Загальна теорія статистики : навч. посіб. Кривий Ріг : Чернявський Д. О. 2018. 300 с.
12. Семенова К. Д., К. І. Тарасова К. І. Бізнес-статистика : підручник. Одеса : Фоп Гуляєва В.М. 2018. 210 с.
13. Symonenko Olena Statistical study of the dynamics of sunflower production: new realities and challenges of the time Електронний фаховий науково-практичний журнал "Інфраструктура ринку" Випуск 75/2023 стор. 210-213. <https://doi.org/10.32782/infrastructure75-38>
14. Симоненко О. І., Гузь М. М., Чухліб А.В. Моделювання та прогнозування врожайності соняшнику на основі кореляційно-регресійного аналізу кліматичних факторів. Ефективна економіка № 8. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.37> УДК631.554
15. Симоненко О. І., Гузь М. М., Чухліб А. В., Прогностична оцінка впливу кліматичних змін на виробництво соняшнику: аналіз рядів динаміки та моделювання трендів. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Технічні науки Том 331 № 1 (2024). <https://doi.org/10.31891/2307-5732-2024-331-67> с. 438-445.
16. Симоненко О. І., Гузь М. М., Чухліб А. В., Виробництво цукрових буряків в Україні: статистико-прогностична оцінка. Інфраструктура ринку. Випуск 79/2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure79-6> с.31-37. УДК

17. Симоненко О.І., Гузь М.М., Чухліб А.В. Моделювання виробництва зернових і зернобобових культур в Україні: прогнозне оцінювання Фаховий журнал Академічні візії. № 35, 12 стор. DOI:<https://doi.org/10.5281/zenodo.13981028> <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1418/1283>
18. Соколов В.М., Корепанов Г.С., Корепанов О.С. Економічна статистика: навч. посіб. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна. 2019. 388 с.
19. Ткач Є.І., Сторожук В.П. Загальна теорія статистики : підручник. Київ : Центр навчальної літератури. 2018. 442с.
20. Ткач Є.І., Сторожук В.П. Загальна теорія статистики : підручник. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 442с.
21. Уманець Т. В. Економічна статистика: навч. посіб. Київ: Знання. 2020.429 с.
22. Чекотовський Е. В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2016 : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2018. 492 с.